

RIA

RAPORTI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	
EMËRTIMI I PROPOZIMIT TË POLITIKËS	Projektligji “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr.10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”
MINISTRIA UDHËHEQËSE	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
FAZA E POLITIKËS/VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	Finale
BURIMI I PROPOZIMIT TË POLITIKËS	I brendshëm
DIREKTIVË/RREGULLORE E BE-së	N/A
PUBLIKIMET DHE STRATEGJITË E LIDHURA	Jepni titullin e strategjisë ose të dokumentit të politikave që ka të bëjë me projektligjin.
DATA E KONSULTIMIT PUBLIK	25/02/2026
DATA E VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	09/04/2026
A E KA SHQYRTUAR KRYEMINISTRIA VLERËSIMIN E NDIKIMIT? NËSE PO, JEPNI DATËN E SHQYRTIMIT	Po, 08/04/2026
NUMRI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	2026 – MSHMS- Nr. 1
TE DHËNA KONTAKTI (EMRI, E-MAIL, NUMRI I TELEFONIT TË PERSONIT TË KONTAKTIT)	Ervina Lila ervina.lila@shendetesia.gov.al Vojsava Gjoliku vojsava.gjoliku@shendetesia.gov.al
PJESA 1: PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE (maksimumi 2 faqe)	
PËRKUFIZIMI I PROBLEMIT	
<i>Cili është problemi në shqyrtim dhe cilat janë shkaqet e tij? Jepni arsyet e nevojës së ndërhyrjes së qeverisë. (jo më shumë se 10 rreshta)</i>	
<p>Problematikat gjatë zbatimit të ligjit nr. Nr.10093, “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile” kanë diktuar si nevojë ndryshimet e propozuara, të cilat do të ndikojnë në mbarvajtjen e veprimtarisë së AMSHC-së dhe rritjen e efikasitetit institucional në mbështetje të shoqërisë civile.</p> <p>Gjithashtu ky ndryshim vjen në vijim të gjetjeve nga Raporti i SIGMA i kryer në vitin 2025, lidhur me “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”. Objekti kryesor i këtij raporti kishte të bënte me vlerësimin e situatës aktuale si dhe dhënien e rekomandimeve me fokus forcimin e qendrës së qeverisjes së Shqipërisë, duke integruar në mënyrë efektive parimet e Qeverisjes së Përbashkët në përputhje me parimet e Administratës Publike, veçanërisht ato që lidhen me koherencën e politikave, planifikimin strategjik, hartimin e politikave të bazuara në prova dhe konsultimin me palët e interesuara, duke mbështetur kështu vendin në rrugëtimin drejt anëtarësimit në BE, e njëkohësisht duke siguruar qeverisje më efektive, ofrim më të mirë të shërbimeve dhe zbatim të qëndrueshëm të politikave.</p>	

Raporti, ndër të tjera ka evidentuar shpërndarjen e përgjegjësive që kanë qendrat e qeverisjes në vendet e OECD-së, të cilat konsistojnë kryesisht në funksionet strategjike për të gjithë qeverinë, përgatitja e programit të qeverisë dhe monitorimi i zbatimit të politikave. Në këtë kontekst, është vlerësuar se këto praktika ndërkombëtare ofrojnë njohuri të vlefshme edhe për Shqipërinë, e cila po kalon reforma gjithëpërfshirëse të qeverisjes si pjesë e procesit të pranimit në BE, duke kontribuar në identifikimin e ekuilibrit optimal midis koordinimit të centralizuar dhe mbikëqyrjes strategjike nga njëra anë, dhe delegimit efektiv dhe bashkëpunimit ndërministror nga ana tjetër, duke rritur ndjeshëm koherencën e politikave, efikasitetin administrativ dhe efektivitetin e qeverisjes. Nga sa më lart, raporti ka kryer edhe një vlerësim të situatës aktuale në Shqipëri, duke theksuar se struktura administrative mbetet shumë e centralizuar, me 26 autoritete dhe agjenci që raportojnë drejtpërdrejt te Zyra e Kryeministrit

Grupet kryesore të prekura nga kjo problematikë përfshijnë Kryeministrinë, si institucion me përgjegjësi të drejtpërdrejtë mbikëqyrëse; ministrinë përkatëse, e cila ka koordinim më të tërthortë; vetë AMSHC, i cili ndikohet drejtpërdrejt nga mënyra e raportimit dhe mbikëqyrjes; institucionet publike dhe shoqërië civile, të cilët preken në mënyrë të tërthortë nga organizimi institucional i koordinimit dhe përcaktimit të procedurave të zbatueshme për shpërndarjen e fondeve në mbështetje të shoqërisë civile.

Në këtë kontekst, ndërhyrja e propozuar, duke rishikuar varësinë institucionale të AMSHC, synon të përmirësojë koordinimin institucional, të ulë centralizimin dhe të sigurojë një shpërndarje më të balancuar të përgjegjësive në administratën publike qendrore, duke e bërë sistemin më efikas dhe në përputhje me standardet ndërkombëtare të qeverisjes.

OBJEKTIVAT

Cilat janë objektivat dhe rezultatet e synuara të propozimit? (jo më shumë se 7 rreshta)

Objektivat e synuar nëpërmjet kësaj politike janë:

Objektivi kryesor i ndërhyrjes është:

1. Rritja e efikasitetit institucional dhe ndërveprimi me shoqërië civile si aktorë kryesore në zhvillimin e një shoqërie demokratike.
2. Përmirësimi i organizimit institucional të administratës publike qendrore, nëpërmjet rishikimit të varësisë institucionale të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC), brenda vitit 2026.

Ky objektivi synon të adresojë nivelin e lartë të centralizimit të institucioneve në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit dhe të kontribuojë në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësive në nivel qendror, në përputhje me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s të realizuar në kuadër të programit të OECD.

Objektivi është specifik pasi lidhet drejtpërdrejt me ndryshimin e varësisë institucionale të AMSHC. Ai është i matshëm, i arritshëm dhe realist, pasi ndërhyrja është e kufizuar dhe e natyrës organizative, pa kërkuar ndryshime në strukturën apo buxhetin e institucionit.

3. Ulja e nivelit të centralizimit të institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit, nëpërmjet rishpërndarjes më të balancuar të përgjegjësive institucionale në administratën publike qendrore, brenda vitit 2026;
4. Sigurimi i përputhjes ndërmjet funksioneve sektoriale të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) dhe mbikëqyrjes së tij institucionale, nëpërmjet vendosjes së këtij institucioni në varësi të ministrisë përgjegjëse për fushën përkatëse;
5. Forcimi i koordinimit ndërinstitutional dhe integritit të politikave, nëpërmjet vendosjes së Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) nën mbikëqyrjen e ministrisë përgjegjëse për këtë fushë;

6. Përmbushja e rekomandimeve të Raportit të SIGMA-s, duke forcuar koordinimin dhe shpërndarjen e përgjegjësiave institucionale të AMSHC dhe duke përmirësuar efektivitetin e raportimit dhe mbikëqyrjes sektoriale brenda vitit 2026.

OPSIONET E POLITIKAVE

Cilat janë opsionet kryesore të politikave? Duhet të bëni krahasimin e avantazheve/përfitimeve kryesore dhe të dizavantazheve/kostove të opsioneve të mundshme. (jo më shumë se 7 rreshta)

Për të përcaktuar opsionin më të mirë për zgjidhjen e problematikave të mësipërme janë marrë në shqyrtim opsionet e mëposhtme:

Opsioni 0, ruajtja e status quo-së.

Parashikon ruajtjen e situatës aktuale me AMSHC-së në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit, duke shmangur ndërhyrje ligjore dhe kosto shtesë, por nuk adreson problematikën e centralizimit dhe mungesës së përputhshmërisë ndërmjet mbikëqyrjes institucionale.

Opsioni 1, ndryshimi i ligjit nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”.

Është opsioni i preferuar dhe synon kalimin e varësisë institucionale të AMSHC-së nga Kryeministri tek ministri përgjegjës për fushën përkatëse. Ky opsion përmirëson koordinimin institucional, rrit përputhshmërinë ndërmjet funksioneve sektoriale dhe mbikëqyrjes, kontribuon në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësiave në administratën qendrore, kërkon më pak kohë dhe burime krahasuar me opsionin 2 dhe ndërhyr vetëm në varësinë institucionale pa prekur më shumë se 50% të dispozitave të ligjit, duke e bërë atë zgjidhjen më efikase dhe të realizueshme.

Opsioni 2 (hartimi dhe miratimi i një ligji të ri), riorganizim më i gjerë institucional, parashikon hartimin e një ligji të ri me ndryshime të thella ligjore dhe strukturore, duke adresuar problematikën në mënyrë gjithëpërfshirëse, por kërkon kohë të gjatë, shpenzime të mëdha dhe burime të shtuar për menaxhimin e tranzicionit.

Opsioni 3, (jorregullator) përfshin masa jo-rregullatore për përmirësimin e koordinimit dhe bashkëpunimit ndërinstitucional, por është i gjatë në zbatim, kërkon shumë burime dhe nuk garanton adresimin e rrënjësishëm të problematikës. Bazuar në analizën e kryer, opsioni i preferuar është ndryshimi i ligjit, pasi siguron ndërhyrje proporcionale, përputhet me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s dhe adreson drejtpërdrejt sfidat e centralizimit institucional, pa kërkuar riorganizime komplekse apo kosto shtesë.

ANALIZA E NDIKIMEVE

Cilat janë ndikimet e opsionit të preferuar? Kjo duhet të përshkruajë ndikimet në mënyrë sasiore (monetare) dhe cilësore (narrative) mbi buxhetin dhe grupet e tjera të prekura. (jo më shumë se 10 rreshta)

Ndërhyrja në ligjin nr. 10093/2009 ka për qëllim ndryshimin e varësisë institucionale të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) nga Kryeministri tek Ministria përgjegjëse për fushën përkatëse.

Grupet kryesore të prekura janë: Kryeministria, Ministria e përgjegjësisë, AMSHC, si dhe në mënyrë të tërthortë shoqëria civile.

Ndikimet kryesore ndahen në tre kategori:

Sociale: Përmirësohet koordinimi ndërinstytucional, qartësia e linjave të raportimit dhe mbikëqyrjes institucionale, rritet transparencja dhe përgjegjësia sektoriale, dhe zvogëlohet ngarkesa administrative e Kryeministrisë.

Ekonomike: Ndikimet e drejtpërdrejta janë minimale, pasi nuk ndryshojnë struktura apo kompetencat.

Financiare: Nuk ka kosto financiare të drejtpërdrejtë, pasi ndërhyrja është ligjore dhe nuk kërkon buxhet shtesë.

Afatshkurtër dhe afatgjatë: Në afat të shkurtër, ndikimet lidhen me përshtatjen e praktikave të raportimit dhe rritjen e bashkëpunimit ndërinstytucional. Në afat të gjatë, ndërhyrja pritet të rrisë efikasitetin e qeverisjes qendrore, të përmirësojë koordinimin midis institucioneve dhe të mbështesë zbatimin e politikave publike në mënyrë më efektive.

Analiza bazohet në supozimin se ndryshimi i varësisë institucionale nuk do të ndikojë në strukturën, buxhetin apo kompetencat e AMSHC-së. Provat mbështeten në gjetjet dhe rekomandimet e Raportit të SIGMA-s dhe përvojat ndërkombëtare të organizimit institucional.

Rreziqet kryesore lidhen me nevojën për përshtatje administrative gjatë fazës fillestare të tranzicionit dhe mundësi pengesash burokratike ose mungesë koordinimi.

Ndikimet kryesore janë institucionale dhe administrative, ndërsa ndryshimi i propozuar konsiderohet efektiv dhe i përputhshëm me rekomandimet ndërkombëtare, duke rritur efikasitetin, koordinimin dhe transparencën pa sjellë kosto financiare ose ndryshime strukturore.

ARSYETIMI I OPSIONIT TË PREFERUAR

Shpjegoni arsyet për zgjedhjen e opsionit të preferuar. Ju lutemi jepni nëse është e mundur koston dhe përfitimin me vlerë të përcaktuar monetare. (jo më shumë se 7 rreshta)

Opsioni i preferuar është përzgjedhur Opsioni 1 - rishikimi i ligjit ekzistues nr. 10093/2009, “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”, me qëllim kalimin e varësisë së Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) nga Kryeministri tek ministri përgjegjës për shëndetësinë dhe mirëqenien sociale.

Ky opsion është përzgjedhur pasi adreson drejtpërdrejt problematikën e identifikuar në Raportin e SIGMA-s të realizuar në kuadër të programit të OECD për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, i cili ka evidentuar nivelin e lartë të centralizimit në administratën qendrore dhe ka rekomanduar reduktimin e numrit të institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt te zyra e Kryeministrit. Në këtë kontekst, raporti ka sugjeruar konkretisht rishikimin e varësisë institucionale të AMSHC dhe kalimin e saj në varësi të ministrit përgjegjës për sektorin përkatës.

Ndryshimi i ligjit konsiderohet alternativa më e përshtatshme pasi mundëson rregullimin e qartë të varësisë institucionale në nivel ligjor, duke garantuar siguri juridike dhe qartësi në linjat e përgjegjësisë dhe raportimit institucional. Gjithashtu, ky opsion kontribuon në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësisë në nivel qendror dhe në përmirësimin e koordinimit sektorial.

Nga pikëpamja financiare, ndërhyrja ligjore është e natyrës organizative dhe nuk parashikon ndryshime në funksionet, strukturën organizative, numrin e punonjësve apo buxhetin e institucionit. Për rrjedhojë, kostoja monetare e këtij opsioni është 0 lekë kosto shtesë për buxhetin e shtetit dhe nuk krijon detyrime financiare për subjektet e tjera.

Përfitimet kryesore të këtij opsioni lidhen me përmirësimin e organizimit institucional të administratës qendrore, rritjen e koherencës së politikave publike dhe zbatimin e rekomandimeve ndërkombëtare për

forcimin e qendrës së qeverisjes. Edhe pse këto përfitime nuk mund të maten drejtpërdrejt në terma monetarë, ato kontribuojnë në rritjen e efikasitetit administrativ dhe në përmirësimin e funksionimit të institucioneve publike.

Nga pikëpamja financiare, ky opsion nuk sjell kosto shtesë për buxhetin e shtetit dhe nuk krijon detyrime për subjektet e tjera, ndërkohë që kontribuon në përmirësimin e organizimit institucional dhe të efikasitetit të qeverisjes. Për këto arsye, ai vlerësohet si alternativa më e përshtatshme për arritjen e objektivave.

Përveç këtyre arsyeve, opsioni 1 konsiderohet më i favorshëm gjithashtu sepse kërkon më pak kohë dhe burime krahasuar me opsionin e riorganizimit më të gjerë institucional (opsioni 2), dhe nuk krijon kostot e larta ose vonesat e opsionit jorregullator (opsioni 3). Ky opsion gjithashtu mundëson realizimin e përfitimeve brenda një periudhe të shkurtër, duke kontribuar në përmirësimin e koordinimit ndërinstitucional dhe përputhshmërisë me praktikën ndërkombëtare të qeverisjes qendrore, siç rekomandohet nga Raporti i SIGMA-s.

KONSULTIMI

Jepni një përmbljedhje të çdo konsultimi të kryer (me kë dhe si jeni konsultuar? (jo më shumë se 5 rreshta)

Inicimi i hartimit të këtij projektligji erdhi si pasojë e gjetjeve të dala nga Raporti i SIGMA-s i kryer në vitin 2025, lidhur me “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, ku është rekomanduar një reduktim i numrit të institucioneve në varësi të Kryeministrit, duke bërë edhe sugjerimet konkrete për kalimin e varësisë së këtyre institucioneve. Konkretisht për AMSHC është sugjeruar të jetë institucion në varësi të ministrit përgjegjës për mirëqenien sociale, pas konsultimit dhe zhvillimit të takimeve me institucionet përkatëse.

Projektligji është publikuar në Regjistrin Elektronik të Njoftimeve dhe Konsultimeve Publike në datë 25.02.2026 me qëllim garantimin e përfshirjes në procesin e konsultimit, të të gjithë aktorëve të interesuar. Ky proces ka përfunduar më datë 25.03.2026. Nuk ka patur komente nga grupet e interesit dhe nr i shikimeve të këtij projektligji në RENJKP ka qenë 510.

<https://www.konsultimipublik.gov.al/Konsultime/Detaje/935>

ZBATIMI DHE MONITORIMI

Si do të organizohen zbatimi dhe monitorimi?(jo më shumë se 5 rreshta)

Njësia kryesore përgjegjëse për zbatimin e opsionit të zgjedhur do të jetë Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, e cila do të marrë në varësi institucionale Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC). Kjo ministri do të jetë përgjegjëse për mbikëqyrjen institucionale, koordinimin dhe ndjekjen e zbatimit të funksioneve të AMSHC në përputhje me legjislacionin në fuqi. Në procesin e zbatimit do të përfshihet gjithashtu edhe Kryeministria e Shqipërisë, e cila do të sigurojë koordinimin institucional gjatë fazës së tranzicionit dhe monitorimin e progresit.

Monitorimi dhe vlerësimi i zbatimit të ndërhyrjes do të realizohet nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, në bashkëpunim me Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC). Procesi i monitorimit do të konsistojë në ndjekjen periodike të zbatimit të ndryshimit të varësisë institucionale, funksionimit të strukturave administrative dhe nivelit të koordinimit ndërinstitucional.

PJESA 2: BAZA KRYESORE E ANALIZËS DHE E PROVAVE

Historik

Jepni kontekstin e politikës.

Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) është krijuar në kuadër të ligjit nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”.

Sipas legjislationit aktual, AMSHC është në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit, pavarësisht se funksionet e tij lidhen kryesisht me përcaktimin e procedurave të zbatueshme për shpërndarjen e fondeve në mbështetje të shoqërisë civile. Ky model organizativ reflekton një nivel të lartë centralizimi të administratës publike qendrore, ku një numër i konsiderueshëm autoritetesh dhe agjencish raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit.

Kjo qasje ka krijuar sfida për koordinimin institucional, rritjen e efikasitetit dhe mbikëqyrjen strategjike të institucioneve që kanë funksione sektoriale specifike. Problematika është evidentuar edhe nga Raporti i SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, i realizuar në kuadër të programit të OECD, i cili ka identifikuar se struktura administrative mbetet shumë e centralizuar dhe ka sugjeruar rishpërndarjen e përgjegjësiave institucionale për të përmirësuar koordinimin dhe efektivitetin e qeverisjes.

Në përpjekje për të përballuar këto sfida, administrata shqiptare ka ndërmarrë deri më tani masa të kufizuara, kryesisht në nivel organizativ dhe procedural, duke përfshirë përmirësimin e komunikimit ndër-institucional dhe koordinimin e aktivitetëve ndërmjet agjencive përkatëse. Megjithatë, këto masa nuk kanë adresuar plotësisht problemin thelbësor të centralizimit dhe mungesës së përputhshmërisë ndërmjet funksioneve sektoriale dhe mbikëqyrjes institucionale. Kjo situatë ka nxitur nevojën për një ndërhyrje më të strukturuar dhe efektive përmes rishikimit të varësisë institucionale të AMSHC dhe përmirësimin e organizimit të administratës publike qendrore, në përputhje me rekomandimet ndërkombëtare dhe objektivat e reformës së administratës publike në kuadër të procesit të integritimit në Bashkimin Evropian.

Problemi në shqyrtim

- 1. Përshkruani natyrën e problemit.*
- 2. Identifikoni shkaqet e problemit.*
- 3. Përshkruani shtrirjen e problemit.*
- 4. Identifikoni grupet e prekura nga ky problem - qeveria / biznesi / shoqëria civile / qytetarët.*
- 5. Vlerësoni nëse problemi mund të trajtohet ose jo përmes një ndryshimi të politikave.*

Problematika lidhet me organizimin institucional dhe varësinë administrative të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC), e cila aktualisht është e përcaktuar në ligjin nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”. Sipas këtij ligji, AMSHC është në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit. Kjo mënyrë organizimi lidhet me disa problematika institucionale që kanë të bëjnë me centralizimin e administratës publike qendrore, shpërndarjen e përgjegjësiave ndërmjet institucioneve dhe koherencën e mbikëqyrjes sektoriale.

1. Niveli i lartë i centralizimit të strukturës së administratës qendrore

Struktura aktuale e administratës publike qendrore në Republikën e Shqipërisë karakterizohet nga një nivel relativisht i lartë centralizimi në qendrën e qeverisjes. Një numër i konsiderueshëm autoritetesh dhe agjencish raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit, duke përfshirë edhe Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC).

Sipas gjetjeve të raportit të SIGMA-s, aktualisht rreth 26 autoritete dhe agjenci raportojnë drejtpërdrejt pranë zyrës së Kryeministrit.

Ky nivel i lartë centralizimi mund të krijojë një ngarkesë të konsiderueshme koordinuese dhe mbikëqyrëse për qendrën e qeverisjes, duke e bërë më të vështirë përqendrimin e saj në funksionet kryesore strategjike që zakonisht ushtrohen nga qendrat e qeverisjes në vendet e OECD-së, si koordinimi i politikave qeveritare, planifikimi strategjik dhe monitorimi i zbatimit të programit të qeverisë. Në këtë kuptim, përqendrimi i një numri të madh institucioneve në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit kufizon mundësinë për një shpërndarje më të balancuar të përgjegjësive ndërmjet institucioneve të administratës publike qendrore.

2. Mospërputhja ndërmjet natyrës sektoriale të funksioneve të ASIG dhe nivelit të mbikëqyrjes institucionale

Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile ka mision themelor nxitjen e zhvillimit të qëndrueshëm të shoqërisë civile dhe krijimin e kushteve të favorshme për nisma civile, në të mirë dhe në interes të publikut. Në ushtrimin e veprimtarisë, AMSHC-ja udhëhiqet nga përparësitë strategjike të qeverisë për zhvillimin e shoqërisë civile.

Megjithatë, pavarësisht natyrës së specializuar të këtyre funksioneve, AMSHC aktualisht ndodhet në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit dhe jo në varësi të një ministrie përgjegjëse për fushën përkatëse. Kjo krijon një mospërputhje ndërmjet natyrës së funksioneve të institucionit dhe strukturës së mbikëqyrjes institucionale.

Në praktikën ndërkombëtare, institucionet me funksione sektoriale zakonisht vendosen në varësi të ministrive përkatëse për të siguruar koordinim më të drejtpërdrejtë me politikën sektoriale, ndërsa qendra e qeverisjes fokusohet kryesisht në funksione strategjike dhe ndërsektoriale. Organizimi aktual institucional i AMSHC nuk reflekton plotësisht këtë parim të shpërndarjes funksionale të përgjegjësive.

3. Nevoja për rishpërndarje më të balancuar të përgjegjësive në administratën publike qendrore

Raporti i SIGMA-s për forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri ka theksuar nevojën për një organizim më të balancuar të marrëdhënieve institucionale ndërmjet qendrës së qeverisjes dhe institucioneve sektoriale. Në këtë drejtim, praktikën e vendeve të OECD-së tregojnë se një qendër qeverisjeje efektive duhet të fokusohet në funksione strategjike dhe koordinuese, ndërsa funksionet sektoriale duhet të menaxhohen kryesisht nga ministrinë përkatëse.

Në këtë kontekst, organizimi aktual institucional i AMSHC në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit nuk kontribuon në mënyrë të plotë në realizimin e këtij modeli organizativ. Për këtë arsye, është evidentuar nevoja për rishikimin e varësisë institucionale të këtij autoriteti, me qëllim krijimin e një shpërndarjeje më të balancuar të përgjegjësive ndërmjet qendrës së qeverisjes dhe institucioneve sektoriale.

Kjo nevojë lidhet edhe me procesin më të gjerë të reformës së administratës publike dhe me përpjekjet për të përmirësuar koherencën institucionale, efikasitetin administrativ dhe koordinimin e politikave në përputhje me parimet e administratës publike dhe standardet e Bashkimit Evropian.

Shkaku kryesor i problematikës lidhet me rregullimin aktual ligjor të përcaktuar në ligjin nr. 10093, i cili parashikon që AMSHC të jetë në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit. Ky konfigurim institucional është përcaktuar në momentin e miratimit të ligjit dhe nuk është rishikuar në mënyrë të plotë në kuadër të

reformave të mëvonshme të administratës publike. Ky model organizimi ka sjellë një përqendrim të konsiderueshëm të funksioneve të mbikëqyrjes dhe raportimit në nivelin e Kryeministrit.

Në të njëjtën kohë, mungesa e një rishikimi sistematik të varësisë institucionale të autoriteteve dhe agjencive në raport me funksionet sektoriale që ato kryejnë ka bërë që disa institucione, përfshirë AMSHC, të mbeten të vendosura në një strukturë organizative që nuk pasqyron plotësisht natyrën e funksioneve të tyre.

Organizimi aktual institucional mund të ketë disa pasoja në funksionimin e administratës publike qendrore dhe në koordinimin institucional.

Së pari, ai kontribuon në një ngarkesë më të madhe administrative dhe koordinuese për qendrën e qeverisjes, duke rritur numrin e institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit.

Së dyti, mbikëqyrja institucionale e një autoriteti sektorial nga qendra e qeverisjes mund të kufizojë potencialin për një koordinim më të drejtpërdrejtë me politikat sektoriale dhe me institucionet që operojnë në të njëjtën fushë.

Së treti, një strukturë e tillë organizative mund të ndikojë në efikasitetin e përgjithshëm të shpërndarjes së përgjegjësiave në administratën publike qendrore, duke mos reflektuar plotësisht parimet e delegimit të funksioneve dhe të koordinimit ndërinstitucional që promovohen në kuadër të reformës së administratës publike dhe procesit të integritimit evropian.

Problemi kryesisht ka natyrë rregullatore, pasi lidhet drejtpërdrejt me dispozitat e përcaktuara në kuadrin ligjor ekzistues, konkretisht në ligjin nr. 10093, datë, 9.3.2009, i cili përcakton varësinë institucionale të AMSHC- së.

Në të njëjtën kohë, problematika ka edhe karakter institucional dhe organizativ, pasi lidhet me mënyrën e organizimit dhe funksionimit të administratës publike në nivel qendror. Ai ndikon në mënyrën e raportimit dhe mbikëqyrjes institucionale të AMSHC dhe në shpërndarjen e përgjegjësiave ndërmjet institucioneve të qeverisjes qendrore.

Grupet e prekura nga problematikën e identifikuar në Ligjin Nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile” janë:

- institucionet e administratës shtetërore qendrore, veçanërisht Kryeministria dhe ministrinë përgjegjëse për fushën përkatëse;
- Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile;

1. Kryeministria

Aktualisht mban përgjegjësi të drejtpërdrejtë për një numër të madh autoritetesh dhe agjencish përfshirë AMSHC. Centralizimi i raportimit mund të rrisë ngarkesën institucionale dhe administrative për qendrën e qeverisjes.

2. Ministria përgjegjëse për fushën përkatëse

Në mungesë të një varësie institucionale të drejtpërdrejtë të AMSHC-së koordinimi sektorial mund të realizohet në mënyrë më të tërthortë, duke kufizuar potencialin për integrimin e plotë të politikave që lidhen me AMSHC-në.

3. Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile

Institucioni ndikohet drejtpërdrejtë nga struktura e raportimit dhe mbikëqyrjes institucionale, e cila mund të ndikojë në mënyrën e koordinimit të tij me institucionet sektoriale dhe në integrimin e funksioneve të tij në politikën përkatëse.

Problemi mund të trajtohet nëpërmjet ndërhyrjes në kuadrin ligjor ekzistues, konkretisht përmes ndryshimit të ligjit nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”. Kjo ndërhyrje do të mundësojë rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësisë në nivel qendror, në përputhje me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s dhe me objektivat e reformës së administratës publike.

Arsyeja e ndërhyrjes

6. Shpjegoni pse qeveria e sheh të nevojshme të ndërhyjë.
7. Shpjegoni se çfarë shpreson të trajtojë qeveria nëpërmjet kësaj ndërhyrjeje.
8. Shpjegoni se si i mbështet kjo ndërhyrje objektivat e nivelit të lartë të qeverisë.
9. Rendisni punën ekzistuese që është realizuar tashmë.

Qeveria planifikon të ndërhyjë në kuadrin ligjor ekzistues në vijim të gjetjeve dhe rekomandimeve të Raportit të SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, i realizuar në kuadër të programit të OECD. Raporti ka evidentuar se struktura administrative në Shqipëri mbetet shumë e centralizuar, me një numër të konsiderueshëm autoritetesh dhe agjencish që raportojnë drejtpërdrejt te zyra e Kryeministrit. Ky konfigurim institucional krijon një përqendrim të lartë të funksioneve të mbikëqyrjes dhe raportimit në qendrën e qeverisjes, duke e bërë më të vështirë fokusimin e saj në funksionet kryesore strategjike të koordinimit të politikave qeveritare, planifikimit strategjik dhe monitorimit të zbatimit të programit të qeverisë. Në këtë kuadër, është vlerësuar e nevojshme rishpërndarja e përgjegjësisë institucionale për të reduktuar centralizimin dhe për të përmirësuar efektivitetin e qeverisjes.

Ndërhyrja e qeverisë është e kufizuar duke konsistuar vetëm në ndryshimin e dispozitave përkatëse të ligjit nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”. Kjo ndërhyrje nuk prek funksionet, kompetencat, strukturën organizative apo buxhetin e institucionit.

Sa më sipër, ky ndryshim synon të trajtojë disa çështje kryesore që lidhen me organizimin institucional të administratës publike:

- reduktimin e nivelit të centralizimit në qendrën e qeverisjes, duke rishpërndarë përgjegjësitë institucionale në mënyrë më të balancuar;
- sigurimin e një përputhjeje më të plotë ndërmjet natyrës sektoriale të funksioneve të ASIG dhe institucionit përgjegjës për mbikëqyrjen e tij;
- përmirësimin e koordinimit institucional në fushën e informacionit gjeohapësinor dhe integrimin më të mirë të politikave sektoriale në këtë fushë;
- rritjen e efikasitetit të organizimit të administratës publike qendrore nëpërmjet një strukture më funksionale të raportimit dhe mbikëqyrjes institucionale.

Kjo ndërhyrje mbështet objektivat e qeverisë për forcimin e qendrës së qeverisjes, përmirësimin e organizimit të administratës publike dhe rritjen e efikasitetit institucional. Gjithashtu, ajo kontribuon në zbatimin e reformës së administratës publike dhe në përafrimin me praktikën ndërkombëtare të organizimit të administratës, në kuadër të procesit të integritimit evropian., të cilat promovojnë një ndarje më të qartë të

përgjegjësi ndërmjet funksioneve strategjike të qendrës së qeverisjes dhe funksioneve sektoriale të ministrive. Në këtë mënyrë, ndërhyrja mbështet edhe procesin e integritimit evropian të Shqipërisë, duke kontribuar në përmirësimin e efektivitetit të qeverisjes dhe koherencës institucionale.

Analiza dhe identifikimi i problematikës janë mbështetur gjithashtu në gjetjet e Raportit të SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, i cili ka kryer një vlerësim të situatës aktuale dhe ka dhënë rekomandime konkrete për rishpërndarjen e përgjegjësi në nivel qendror. Në vijim të këtyre rekomandimeve është theksuar rëndësia e një organizimi institucional që mundëson fokusimin e qendrës së qeverisjes në funksionet strategjike të koordinimit dhe monitorimit të politikave qeveritare.

Puna ekzistuese e realizuar nga administrata për adresimin e problematikës:

Administrata publike ka ndërmarrë një sërë hapash analitikë dhe koordinues për të vlerësuar organizimin aktual institucional dhe për të adresuar çështjet që lidhen me funksionimin e qendrës së qeverisjes dhe shpërndarjen e përgjegjësi ndërmjet institucioneve të administratës publike qendrore.

Në këtë kuadër, një nga hapat kryesorë ka qenë realizimi i një vlerësimi të thelluar të strukturës dhe funksionimit të qendrës së qeverisjes në Shqipëri nëpërmjet Raportit të SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, i realizuar në kuadër të programit të OECD. Ky raport ka analizuar mënyrën e organizimit të institucioneve që raportojnë pranë qendrës së qeverisjes, duke e krahasuar atë me praktikën e vendeve të OECD-së dhe duke identifikuar nivelet e centralizimit institucional në administratën publike shqiptare.

Në vijim të këtij vlerësimi, administrata publike ka zhvilluar analiza të brendshme dhe diskutime institucionale për mënyrën e organizimit dhe mbikëqyrjes së disa autoriteteve dhe agjencive që aktualisht raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit, me qëllim identifikimin e mundësive për një shpërndarje më të balancuar të përgjegjësi institucionale.

Si rezultat i analizave të kryera dhe rekomandimeve të dhëna nga Raporti i SIGMA-s, është arritur në përfundimin se adresimi i plotë i problematikës që lidhet me nivelin e centralizimit dhe me përputhjen ndërmjet funksioneve sektoriale dhe mbikëqyrjes institucionale.

Objektivi i politikës

- 1. Vendosi objektiva që korrespondojnë me problemin dhe shkaqet e tij.*
- 2. Sigurohuni që objektivat e vendosur të korrespondojnë me ato të dhëna në përmbledhjen ekzekutive, por më të detajuara.*
- 3. Sigurohuni që objektivat janë specifikë, të matshëm, të arritshëm, realë dhe në kohë.*

Objektivi kryesor i ndërhyrjes është:

1. Përmirësimi i organizimit institucional të administratës publike qendrore, nëpërmjet rishikimit të varësisë institucionale të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC), brenda vitit 2026.
Ky objektivi synon të adresojë nivelin e lartë të centralizimit të institucioneve në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit dhe të kontribuojë në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësi në nivel qendror, në përputhje me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s të realizuar në kuadër të programit të OECD;
Objektivi është specifik pasi lidhet drejtpërdrejt me ndryshimin e varësisë institucionale të AMSHC. Ai është i matshëm, i arritshëm dhe realist, pasi ndërhyrja është e kufizuar dhe e natyrës organizative, pa kërkuar ndryshime në strukturën apo buxhetin e institucionit.

2. Ulja e nivelit të centralizimit të institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt pranë Kryeministrit, nëpërmjet rishpërndarjes më të balancuar të përgjegjësiwe institucionale në administratën publike qendrore, brenda vitit 2026;
3. Sigurimi i përputhjes ndërmjet funksioneve sektoriale të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) dhe mbikëqyrjes së tij institucionale, nëpërmjet vendosjes së këtij institucioni në varësi të ministrisë përgjegjëse për fushën përkatëse;
4. Forcimi i koordinimit ndërinstitucional, nëpërmjet vendosjes së Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) nën mbikëqyrjen e ministrisë përgjegjëse për këtë fushë;
5. Përmbushja e rekomandimeve të Raportit të SIGMA-s, duke forcuar koordinimin dhe shpërndarjen e përgjegjësiwe institucionale të AMSHC dhe duke përmirësuar efektivitetin e raportimit dhe mbikëqyrjes sektoriale brenda vitit 2026.

Përshkrimi i opsioneve të shqyrtuara

- *Përshkruani opsionin e status quo-së.*
- *Identifikoni dhe përshkruani të gjitha opsionet e politikave që kenë marrë parasysh.*
- *Shpjegoni se si janë identifikuar opsionet e politikës.*

Në kuadër të trajtimit të problematikës së identifikuar janë marrë në konsideratë opsionet e mëposhtme të politikave:

Opsioni 0, ruajtja e status quo-së.

Ruajtja e situatës aktuale pa ndërhyrje në kuadrin ligjor, duke mbajtur AMSHC në varësi të Kryeministrit.

Opsioni 1, Ndryshimi i ligjit (opsioni i preferuar):

Ndërhyrja në ligjin nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile”. Ky opsion synon të adresojë rekomandimin e Raportit të SIGMA-s dhe të kontribuojë në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësiwe në nivel qendror.

Opsioni 2, Hartimi dhe miratimi i nje ligji të ri.

Rishikimi më i thelluar i kuadrit ligjor dhe institucional që mund të përfshijë ndryshime më të gjera në strukturën ose funksionet e AMSHC. Ky opsion do të kërkonte analiza më të thelluara institucionale dhe ndryshime më të gjera ligjore.

Opsioni 3, Rregullimi me anë të një akti jorregullator

Opsioni i status quo-së konsiston në mosndryshimin e kuadrit ligjor ekzistues, duke vijuar me organizimin aktual të përcaktuar në ligjin nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC) mbetet në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit. Ky opsion nuk kërkon ndërhyrje ligjore apo ndryshime në organizimin institucional ekzistues, por njëkohësisht nuk adreson gjetjet dhe rekomandimet e Raportit të SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, të realizuar në kuadër të programit të OECD, i cili ka rekomanduar reduktimin e numrit të institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt te zyra e Kryeministrit. Ky opsion ka avantazhin se nuk kërkon procedura ligjore ose ndryshime administrative, duke ruajtur stabilitetin e menjëhershëm dhe duke shmangur shpenzime ose përpjekje shtesë. Gjithashtu, ai mund të konsiderohet si një zgjidhje e sigurt përsa i përket zbatimit të procedurave ekzistuese dhe evitimit të komplikimeve ligjore. Megjithatë, ky opsion nuk adreson problematikën kryesore të identifikuar, e cila lidhet me nivelin e lartë të centralizimit dhe me mungesën e përputhjes ndërmjet funksioneve sektoriale të AMSHC dhe mbikëqyrjes së tij institucionale. Mungesa e ndërhyrjes mund të vazhdojë të pengojë koordinimin institucional, të kufizojë efektivitetin e administratës publike qendrore dhe të mos përmbushë rekomandimet e Raportit të SIGMA-s.

Opsioni 1, ndryshimi i ligjit nr. 10093, datë 9.3.2009, është opsioni i preferuar dhe parashikon kalimin e varësisë institucionale të AMSHC nga Kryeministri tek ministri përgjegjës për fushën përkatëse. Ky opsion ka avantazhin kryesor të adresimit të drejtpërdrejtë të problematikës identifikuese, duke përmirësuar koordinimin institucional, duke rritur përputhshmërinë ndërmjet funksioneve sektoriale dhe mbikëqyrjes, si dhe duke kontribuar në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësi në administratën qendrore. Ai gjithashtu përputhet me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s dhe mbështet objektivat e reformës së administratës publike dhe forcimit të qendrës së qeverisjes. Përveç këtyre, ky opsion ka më pak kosto krahasuar me opsionin 2, kërkon më pak kohë dhe burime, dhe duke qenë se ndërhyrjet në varësinë institucionale, në kuadër të teknikës legislative, nuk preket më shumë se 50% e dispozitave të ligjit, duke e bërë atë zgjidhje më të përshtatshme dhe efektive.

Opsioni 2, riorganizim më i gjerë institucional, parashikon hartimin dhe miratimin e një ligji të ri, që do të përfshinte rishikim më të thelluar të kuadrit ligjor dhe institucional dhe ndryshime më të gjera në strukturën ose funksionet e AMSHC. Avantazhi i këtij opsioni qëndron në mundësinë për të adresuar në mënyrë gjithëpërfshirëse problematikën e identifikuar, përfshirë çdo çështje organizative ose funksionale që mund të ndikojë në efektivitetin e qeverisjes dhe koordinimin institucional. Ai gjithashtu mund të sjellë një strukturë më të qëndrueshme dhe të integruar të administratës publike, në përputhje me praktikën ndërkombëtare. Megjithatë, disavantazhet janë të konsiderueshme: ky opsion kërkon kohë të gjatë për analiza institucionale, konsultime dhe procedura ligjore komplekse, shpenzime të mëdha administrative dhe rrezikun e vonësive ose bllokimeve gjatë miratimit. Ai gjithashtu mund të sjellë paqartësi gjatë fazës së tranzicionit dhe nevojën për burime të shtuar për menaxhimin e ndryshimeve.

Opsioni 3, jorregullator, konsiston në zbatimin e masave jo-rregullatore për përmirësimin e situatës, si mekanizma koordinimi administrativ, rritje e bashkëpunimit ndërinstitucional, udhëzime ose protokolle për raportimin dhe mbikëqyrjen e AMSHC. Avantazhi i këtij opsioni është se mund të zbatohet pa ndërhyrje ligjore, duke u fokusuar në përmirësimin e koordinimit dhe bashkëpunimit ndërinstitucional. Megjithatë, ky opsion ka disavantazhin se kërkon shumë kohë dhe burime për të pasur efekt, nuk adreson rrënjësisht problematikën e centralizimit dhe të varësisë institucionale të AMSHC, dhe nuk garanton përputhjen e plotë me rekomandimet e SIGMA-s, duke lënë të paprekur sfidat strukturore dhe institucionale që ndikojnë në efektivitetin e administratës publike qendrore.

Opsionet e mësipërme janë përzgjedhur duke marrë në konsideratë natyrën e problematikës së identifikuar, rekomandimet e Raportit të SIGMA-s dhe nevojën për një ndërhyrje proporcionale në kuadrin ligjor. Në këtë kuadër, është vlerësuar se ndërhyrja e kufizuar në ligjin nr. 10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile” AMSHC përbën alternativën më të përshtatshme, pasi adreson drejtpërdrejt problematikën e centralizimit institucional, pa kërkuar riorganizime të thella strukturore apo implikime financiare shtesë.

Vlerësimi i opsioneve/analizimi i ndikimeve

1. Identifikoni grupet e prekura.

2. Identifikoni llojet e ndikimeve për secilin grup të prekur, bëni dallimin midis ndikimeve të drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta.

3. Për ndikimet e drejtpërdrejta:

- a. Përshkruani nga ana cilësore ndikimet e drejtpërdrejta mbi grupet e prekura.
- b. Analizoni nga ana sasiore ndikimet më të rëndësishme të drejtpërdrejta.
- c. Përcaktoni vlerën monetare të ndikimeve më të rëndësishme të drejtpërdrejta aty ku është e mundur (përdor tabelën në Aneksin 2/a të këtij dokumenti).

d. Analizoni ndikimin mbi ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (nëse ka).

4. Për ndikimet jo të drejtpërdrejta:

a. Përshkruani nga ana cilësore ndikimet jo të drejtpërdrejta mbi grupet e prekura.

b. Analizoni ndikimin mbi konkurrencën.

5. Diskutoni kufizimin e analizës:

a. Jepni supozimet në të cilat janë bazuar parashikimet dhe risqet, të cilave ato u nënshtrohen.

b. Tregoni se çfarë mund të pengojë realizimin e përfutimeve, të rrisë kostot ose të sjellë pasoja të papritura.

6. Përmbledhni vlerësimin e opsioneve:

a. Paraqisni një pasqyrë përmbledhëse të të gjitha ndikimeve të opsioneve të analizuar.

b. Shpjegoni se si ndikimet e të gjitha opsioneve të analizuar krahasohen me njëra-tjetrën.

c. Paraqisni përlogaritjet më të mira të përgjithshme neto të ndikimit me vlerë monetare të përcaktuar për çdo opsion (përdor tabelën në Aneksin 2/b të këtij dokumenti).

Grupet e prekura nga ndërhyrja janë: Kryeministria, Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile.

Nga ana cilësore, ndryshimi i propozuar sjell qartësi në linjat e raportimit dhe mbikëqyrjes institucionale dhe kontribuon në rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësisë në nivel qendror, në përputhje me rekomandimet e Raportit të SIGMA-s të realizuar në kuadër të programit të OECD. Gjithashtu pritet përmirësim i koordinimit ndër-institucional dhe rritje e efikasitetit në organizimin e administratës qendrore. Nuk priten ndikime në konkurrencë, pasi ndërhyrja nuk rregullon aktivitetet ekonomik apo tregtar.

Nga ana sasiore, ndërhyrja nuk sjell ndryshime në strukturën organizative, numrin e punonjësve apo buxhetin e institucionit. Kostoja monetare e drejtpërdrejtë vlerësohet 0 lekë. Nuk parashikohen kosto strukturore apo buxhetore, por mund të ketë kosto minimale tranzitore administrative të lidhura me përshtatjen e proceseve të raportimit.

Në afat të shkurtër, ndikimet lidhen me përshtatjen e praktikave të raportimit dhe rritjen e bashkëpunimit ndër-institucional. Në afat të gjatë, ndërhyrja pritet të rrisë efikasitetin e qeverisjes qendrore, përmirësojë koordinimin midis institucioneve dhe të mbështesë zbatimin e politikave publike në mënyrë më efektive.

Vlerësimi i opsioneve dhe analizi i ndikimeve

1. Kryeministria

Ndikimet sociale:

- Reduktim i ngarkesës së koordinimit të institucioneve që raportojnë drejtpërdrejt te Kryeministri.
- Përmirësim i fokusit të Kryeministrisë mbi çështje strategjike dhe politikat qeveritare më të gjera.

Ndikimet ekonomike:

- Nuk ka ndikim të drejtpërdrejtë ekonomik.

Ndikimet financiare:

- Nuk ka kosto financiare të drejtpërdrejta.

2. Ministria përgjegjëse për fushën përkatëse

Ndikimet sociale:

- Rritja e efikasitetit institucional në mbështetje të shoqërisë civile.
- Përmirësim i kapacitetit për mbikëqyrje dhe koordinim të AMSHC.
- Përmirësim i qartë i transparencës dhe përgjegjësisë sektoriale.

Ndikimet ekonomike:

- Nuk ka ndikim të drejtpërdrejtë ekonomik.

Ndikimet financiare:

- Nuk ka kosto të drejtpërdrejta financiare për ministrinë, pasi nuk kërkohen burime shtesë për funksionimin e mbikëqyrjes.

3. Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile:

Ndikimet sociale:

- Përmirësim i qartë i mbikëqyrjes dhe raportimit institucional.
- Rritje e koordinimit me institucionin përgjegjës sektorial, gjë që mund të përmirësojë menaxhimin e burimeve dhe mirëplanifikimin.

Ndikimet ekonomike:

- Nuk ka ndikim të drejtpërdrejtë ekonomik, pasi nuk ndryshojnë strukturat, kompetencat apo buxheti i institucionit.
- Ndikimet indirekte mund të lidhen me përmirësimin e koordinimit ndërinstitucional në fushën e mbrojtjes sociale.
- Mund të ketë rritje të efikasitetit në përdorimin e burimeve publike dhe në planifikimin e ndërhyrjeve, si rezultat i integritit më të mirë brenda të njëjtës fushë politike (mbrojtje sociale).

Ndikimet financiare:

- Nuk ka kosto financiare të drejtpërdrejta, sepse ndërhyrja është e kufizuar në nivel ligjor dhe nuk kërkon shtesa buxhetore.

Organizatave të shoqërisë civile (OSHC-të)

Ndikimet sociale:

- Përmirësim i mundshëm i aksesit në informacion dhe komunikimit me institucionin përgjegjës, për shkak të integritit të Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile brenda Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

Commented [DR1]: Ky është grup direkt I prekur. Pse nuk është marrë në konsideratë?

- Rritje e transparencës dhe qartësisë në procedurat e financimit dhe mbështetjes për OSHC-të, si rezultat i linjave më të qarta të raportimit dhe mbikëqyrjes.
- Përmirësim i koordinimit të programeve dhe politikave që lidhen me mbrojtjen sociale, duke ndikuar pozitivisht në aktivitetin e OSHC-ve në këtë fushë.

Ndikimet ekonomike:

- Nuk parashikohet ndikim i drejtpërdrejtë ekonomik, pasi ndërhyrja nuk ndryshon skemat e financimit, fondet apo kriteret e përfitimit për OSHC-të.
- Ndikimet indirekte mund të lidhen me rritjen e efikasitetit në shpërndarjen e fondeve dhe përputhjen më të mirë të projekteve të OSHC-ve me prioritetet sektoriale.

Ndikimet financiare:

- Nuk ka kosto financiare të drejtpërdrejta për OSHC-të.
- Mund të ketë kosto minimale indirekte në fazën fillestare, të lidhura me përshtatjen ndaj procedurave të reja të komunikimit ose raportimit (nëse aplikohen ndryshime të tilla).

Ndikimi mbi ndërmarrjet e vogla dhe të mesme është neutral, pasi projektligji nuk krijon detyrime të reja administrative apo financiare për bizneset. Nga ana cilësore, pritet përmirësim i koordinimit ndërinstytucional dhe rritje e efikasitetit në organizimin e administratës qendrore. Nuk priten ndikime në konkurrencë, pasi ndërhyrja nuk rregullon aktivitetet ekonomik apo tregtar.

Ndikimet afatshkurtra dhe afatgjata;

Në afat të shkurtër, ndikimet lidhen me përshtatjen e praktikave të raportimit dhe rritjen e bashkëpunimit ndërinstytucional. Në afat të gjatë, ndërhyrja pritet të rrisë efikasitetin e qeverisjes qendrore, përmirësojë koordinimin midis institucioneve dhe të mbështesë zbatimin e politikave publike në mënyrë më efektive.

Analiza bazohet në supozimin se ndryshimi i varësisë institucionale nuk shoqërohet me ndryshime strukturore apo buxhetore. Provat mbështeten në gjetjet dhe rekomandimet e raportit të SIGMA-s. Rreziku kryesor lidhet me nevojën për përshtatje administrative gjatë fazës fillestare të zbatimit.

Kufizimet e analizës

Supozimet: Ndikimet janë vlerësuar duke supozuar se ndryshimi i varësisë institucionale nuk do të ndikojë në strukturën, buxhetin ose kompetencat e AMSHC.

Rëndësia e provave: Supozimet mbështeten nga Raporti i SIGMA-s, analiza e strukturës ekzistuese administrative dhe përvojat ndërkombëtare në qeverisje qendrore.

Rreziqet dhe pengesat: Realizimi i përfitimeve mund të pengohet nga mungesa e implementimit të praktikave të reja të raportimit, koordinimit të dobët ndërinstytucional ose ndërhyrje burokratike gjatë fazës së tranzicionit. Ndërkohë, ndryshimet e kufizuara ligjore nuk përjashtojnë rrezikun e pasoja të papritura në menaxhimin operacional, të cilat mund të kërkojnë zgjidhje shtesë.

Përmbledhje e vlerësimit të opsioneve:

- **Opsioni 0 (status quo):** nuk adreson rekomandimet për reduktimin e centralizimit.
- **Opsioni 1 (opsioni i preferuar):** ndryshimi i ligjit për kalimin e varësisë së AMSHC tek Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale; **ndikim institucional pozitiv dhe kosto monetare 0 lekë.**
- **Opsionet e tjera:** do të kërkonin riorganizim më të gjerë institucional dhe analiza shtesë.

Në përfundim, **opsioni 1 paraqet ndikimin më pozitiv institucional me kosto financiare 0**, duke e bërë atë alternativën më të përshtatshme për zgjidhjen e problemit.

Arsyetimi i opsionit të preferuar

- *Zgjidhni opsionin e preferuar, bazuar në analizë.*
- *Shpjegoni arsyetimin tuaj.*

Bazuar në analizën e opsioneve të shqyrtuara, opsioni i preferuar është opsioni 1, i cili parashikon ndryshimin e ligjit nr.10093, datë 9.3.2009 “Për organizimin dhe funksionimin e Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile” për të mundësuar kalimin e varësisë institucionale të Agjencisë së Mbështetjes së Shoqërisë Civile nga Kryeministri tek Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale.

Ky opsion është zgjedhur pasi adreson drejtpërdrejt problematikën e identifikuar lidhur me nivelin e lartë të centralizimit të institucioneve në varësi të drejtpërdrejtë të Kryeministrit dhe reflekton rekomandimet e Raportit të SIGMA-s për “Forcimin e qendrës së qeverisjes në Shqipëri”, të realizuar në kuadër të programit të OECD.

Ndërhyrja përmes ndryshimit të kuadrit ligjor mundëson rishpërndarjen më të balancuar të përgjegjësiave në nivel qendror, duke krijuar një përputhje më të qartë ndërmjet funksioneve të institucionit dhe mbikëqyrjes sektoriale. Gjithashtu, ky opsion konsiderohet proporcional dhe i realizueshëm, pasi ndërhyrja është e kufizuar vetëm në ndryshimin e varësisë institucionale dhe nuk kërkon ndryshime në strukturën organizative, në numrin e punonjësve apo në buxhetin e institucionit.

Nga pikëpamja financiare, ky opsion nuk sjell kosto shtesë për buxhetin e shtetit dhe nuk krijon detyrime për bizneset apo subjektet e tjera, ndërkohë që kontribuon në përmirësimin e organizimit institucional dhe të efikasitetit të qeverisjes. Për këto arsye, ai vlerësohet si alternativa më e përshtatshme për arritjen e objektivave.

Përveç këtyre arsyeve, opsioni 1 konsiderohet më i favorshëm gjithashtu sepse kërkon më pak kohë dhe burime krahasuar me opsionin e riorganizimit më të gjerë institucional (opsioni 2), dhe nuk krijon kostot e larta ose vonesat e opsionit jorregullator (opsioni 3). Ky opsion gjithashtu mundëson realizimin e përfitimeve brenda një periudhe të shkurtër, duke kontribuar në përmirësimin e koordinimit ndër-institucional dhe përputhshmërisë me praktikatat ndërkombëtare të qeverisjes qendrore, siç rekomandohet nga Raporti i SIGMA-s.

Përveç argumenteve të përmendura, më poshtë është kryer analiza me shumë kritere, e cila përfshin një analizë më të detajuar mbi opsionet, duke marrë parasysh kritere të ndryshme sociale, ekonomike, financiare dhe efektivitetin e zbatimit, për të arsyetuar më qartë përzgjedhjen e opsionit të preferuar.

Në kuadër të arsyetimit të opsionit të preferuar, është kryer një analizë me shumë kritere për të vlerësuar opsionet e mundshme, duke marrë parasysh pesha të ndryshme për secilin kriter.

Përcaktimi i kritereve për të reflektuar performancën në përmbushjen e objektivave dhe vendosja e peshës së kritereve sipas rëndësisë relative:

Kriteret e përdorura dhe pesha (1–5):**Efikasiteti institucional në përmirësimin e koordinimit, raportimit dhe organizimit të institucioneve qendrore. (pesha: 5)**

Mat sa opsioni kontribuon në përmirësimin e koordinimit, raportimit dhe organizimit të institucioneve qendrore.

Vlerësimi: 1 = shumë pak efekt, 5 = efekt maksimal.

Përputhshmëria me rekomandimet ndërkombëtare dhe Raportin SIGMA (pesha: 4)

Mat sa opsioni përputhet me praktikatat ndërkombëtare të qeverisjes qendrore dhe rekomandimet e SIGMA-s.

Vlerësimi: 1 = jo përputhës, 5 = plotësisht përputhës.

Koha e zbatimit (pesha: 3)

Mat sa shpejt mund të realizohet opsioni dhe të shfaqen rezultatet e pritshme.

Vlerësimi: 1 = shumë vonë, 5 = menjëherë/afati i shkurtër.

1. Koha e zbatimit (pesha: 3)

Mat sa shpejt mund të realizohet opsioni dhe të shfaqen rezultatet e pritshme.

Vlerësimi: 1 = shumë vonë, 5 = menjëherë/afati i shkurtër.

Efikasiteti i zbatimit (pesha: 3)

Ky kriter vlerëson sa mirë dhe në mënyrë efektive opsioni mund të prodhojë rezultatet e pritura, duke siguruar që objektivat e projektligjit të arrijnë ndikimin e dëshiruar në praktikë. Ai mat aftësinë e opsionit për të përmirësuar koordinimin ndërinstitucional, për të rritur koherencën e politikave dhe për të siguruar përfitime të matshme për grupet e prekura, pa krijuar pengesa të panevojshme. Kjo përfshin kapacitetin e institucioneve për të zbatuar ndryshimet, qartësinë e përgjegjësisë dhe integrimin e praktikave të reja në rutinën e tyre operacionale.

Vlerësimi: 1 = rezultat minimal, implementim joefektiv dhe i vështirë; 5 = rezultat maksimal, implementim i lehtë dhe i efektshëm me përfitime të dukshme.

Kosto-efektiviteti (pesha: 5)

Mat raportin mes ndikimit të opsionit dhe burimeve të nevojshme (kohë, staf, buxhet).

Vlerësimi: 1 = kosto shumë e lartë për efekt minimal, 5 = efekt maksimal me kosto minimale

Kriteret	Pesha	Opsioni 0	Opsioni 1	Opsioni 2	Opsioni 3
Efikasiteti institucional në përmirësimin e koordinimit, raportimit dhe organizimit të institucioneve qendrore.	5	1 (5)	5 (25)	5 (25)	2 (10)
Përputhshmëria me rekomandimet ndërkombëtare dhe Raportin SIGMA.	4	0 (0)	4 (16)	4 (16)	0 (0)
Koha e zbatimit.	3	1 (3)	3 (9)	2 (6)	1 (3)
Efikasiteti i zbatimit.	3	0 (0)	3 (9)	2 (6)	1 (3)

Kosto - efektiviteti	5	1 (5)	5 (25)	4 (20)	2 (10)
Pikët		23	84	73	26

Çështje të zbatimit,

- *Shpjegoni se cila strukturë do të jetë përgjegjëse për zbatimin e opsionit të zgjedhur.*
- *Shpjegoni pengesat e mundshme për zbatimin e opsionit të zgjedhur.*

Përshkruani masat që do të ndërmerren gjatë zbatimit për të arritur qëllimet e politikës.

Njësia kryesore përgjegjëse për zbatimin e opsionit të zgjedhur do të jetë Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, e cila do të marrë në varësi institucionale Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC). Kjo ministri do të jetë përgjegjëse për mbikëqyrjen institucionale, koordinimin dhe ndjekjen e zbatimit të funksioneve të AMSHC në përputhje me legjislacionin në fuqi. Në procesin e zbatimit do të përfshihet gjithashtu edhe Kryeministria e Shqipërisë, e cila do të sigurojë koordinimin institucional gjatë fazës së tranzicionit dhe monitorimin e progresit.

Pengesat e mundshme lidhen kryesisht me aspektet administrative dhe organizative gjatë fazës fillestare të transferimit të varësisë institucionale. Mund të paraqiten sfida në koordinimin ndër-institucional, në përshtatjen e procedurave të raportimit dhe në harmonizimin e dokumenteve administrative ekzistuese. Gjithashtu, mund të kërkohet një periudhë e shkurtër tranzicioni për përshtatjen e proceseve të brendshme të punës dhe të komunikimit institucional.

Gjatë zbatimit do të ndërmerren masa administrative dhe organizative për të siguruar një tranzicion të rregullt dhe efektiv. Këto masa përfshijnë: përcaktimin e qartë të linjave të raportimit institucional, përditësimin e akteve të brendshme administrative, koordinimin ndërmjet institucioneve të përfshira dhe informimin e strukturave përkatëse për ndryshimet e reja. Gjithashtu, do të sigurohet vazhdimësia e funksioneve dhe aktiviteteve të AMSHC pa ndërprerje gjatë procesit të transferimit të varësisë.

Zbatimi i opsionit të zgjedhur kërkon përputhshmëri me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi që rregullon organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore. Institucionet përkatëse do të duhet të harmonizojnë aktet e tyre administrative dhe rregulloret e brendshme me ndryshimet e reja ligjore. Për më tepër, do të sigurohet që procesi i zbatimit të jetë në përputhje me parimet e transparencës, koordinimit institucional dhe efikasitetit në administratën publike.

Faza e shqyrtimit/vlerësimit

- *Jepni një përshkrim të përmbledhur të masave të monitorimit dhe të vlerësimit.*
- *Identifikoni kriteret/treguesit për të matur arritjen e objektivave ose progresin drejt tyre.*

Monitorimi dhe vlerësimi i zbatimit të ndërhyrjes do të realizohet nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, në bashkëpunim me Agjencinë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC). Në vazhdim vlerësimi do të bëhet përmes analizës së performancës institucionale, efikasitetit të proceseve të mbështetjes dhe financimit për organizatat e shoqërisë civile, si dhe cilësisë së bashkëpunimit ndërmjet institucioneve dhe aktorëve të përfshirë në fushën e mbrojtjes sociale. Gjithashtu, do të shqyrtohet nëse ndërhyrja ka kontribuar në përmirësimin e organizimit institucional dhe në zbatimin më efektiv të politikave publike në këtë fushë.

Kosto për biznesin – në vazhdim									
Kosto për grupet e tjera – njëherë									
Kosto për grupet e tjera – në vazhdim									
Kosto në total									
Kosto e zbritur në total = Kosto në total x faktorin zbritës									
Përfitimi për buxhetin – në vazhdim									
Përfitimi për biznesin – njëherë									
Përfitimi për biznesin – në vazhdim									
Përfitimi për grupet e tjera – njëherë									
Përfitimi për grupet e tjera – në vazhdim									
Kosto për buxhetin – në vazhdim									
Përfitimi në total									
Përfitimi i zbritur në total = Përfitimi në total x faktorin zbritës									
Vlera aktuale e kostos në total									
Vlera aktuale e përfitimit në total									
Vlera aktuale neto (VAN) = Vlera aktuale e përfitimit në total – Vlera aktuale e kostos në total									

Raporti i vlerësimit të ndikimit - Shtojca2/b

Tabelë: Vlera aktuale neto në total e çdo opsioni

Opsioni	Vlera aktuale në milionë lekë		Vlera aktuale neto në milionë lekë
	Kosto	Përfitimi	
Opsioni 1			

Shkurtesa	Emërtimi & Përshkrimi
-----------	-----------------------

